

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i danslokal "X" på Folkets Park Y-stad, lördag xx-xx-xx, larm kl. 04.14.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undertecknad Ulf Erlandsson, Räddningsverket. Besök på platsen dels tillsammans med brandpersonal lördag xx-xx-xx ca kl. 11-12, dels tillsammans med polisens tekniker och räddningsledaren NN måndag xx-xx-xx ca kl. 13-14.30.

BYGGNADEN

Danslokalen "X" byggdes för ca 70 år sedan och var den äldsta delen av Folket Huskomplexet vid Z-vägen i Y-stad. Lokalen var uppförd av trä på torpargrund och hade en sexkantig form och ett högt spetsigt trätak som var klätt med plåt. Lokalen inrymde i huvudsak en större dansbana med scen. Dessutom fanns biutrymmen med toaletter och kapprum. Under scenen fanns ett pannrum med en större oljeeldad varmluftspanna. Pannrummet var uppbyggt med väggar, golv och tak av betong och utgjorde en egen brandcell.

Den brunna danslokalen stod i väster i öppen förbindelse med en långsmal tillbyggnad åt norr. Tillbyggnaden bestod närmast danslokalen av ett långsmalt rektangulärt rum som kunde användas som matsal, café eller konferenslokal. Vid brandtillfället var detta rum möblerat med ett 70-tal stolar formade som biografstol. I den södra delen av tillbyggnaden fanns ett kök och några förråds- och kontorsutrymmen. Alla dessa delar blev svårt brandskadade. Som framgår av planritningarna fortsätter den långsmala tillbyggnaden längre åt norr där den är byggd i två plan med ytterligare restaurang- och konferenslokaler, den så kallade "C". Också dessa delar är mestadels byggda av trä. Omedelbart norr om den brunna konferenslokalen finns en avskiljning i form av entréer åt både öster och väster. Den långa tillbyggnaden är där avgränsad med glasade dörrpartier som vid brandtillfället stod stängda åt både norr och söder, se orienteringsritningarna. Här kunde brandspridningen stoppas genom en kraftfull insats av räddningstjänsten. Samtliga de tillbyggda delarna, det vill säga hela byggnaden utan danslokalen "X" var skyddade med automatiskt brandlarm. Alla känslkropparna i den södra delen av tillbyggnaden var av modell värmedetektorer som inte reagerar förrän de utsätts för relativt höga temperaturer.

HÄNDELSEN

Den brunna danslokalen "X" var under fredagskvällen uthyrd till ett sällskap med ca 300 psykiskt handikappade ungdomar och deras stödpersonal. Samtidigt pågick annan verksamhet i "C" i byggnadens norra del. Alla gäster lämnade dock, byggnaderna vid 23-tiden. Därefter tog vaktmästare och städpersonal vid och förberedde för nya aktiviteter under lördagen. Detta arbete pågick till tretiden på morgonen. Vid ca kl. 03.15 lämnade ansvarig vaktmästare lokalerna som sista behöriga person. Det syntes då inga tecken på något ovanligt. Klockan 04.14 fick SOS Alarm automatiskt brandlarm från Folkets Park och larmade ut räddningstjänsten i Y-stad. Ca en minut efter det automatiska brandlarmet inkom det första telefonbeskedet om att man såg eldsken från Folkets Park. Det följdes av många flera larmsamtal.

SLÄCKNINGEN

Vid den första brandstyrkans ankomst var danslokalen "X" redan helt övertänd. Lågor slog ut genom alla fönster och branden hade redan fått fäste i de södra delarna av tillbyggnaden. Däremot hade de stängda dörrarna vid entrépartiet mitt på den nord/sydliga längan hittills hindrat spridning åt norr. Vinden var svag men kom från sydost och förde därför lågor och gnistor åt de hittills oskadade

lokalerna i norr. Räddningsledaren beordrade att alla krafter skulle satsas på att förhindra spridning norr om denna punkt. Dessutom skulle andra intilliggande byggnader, bland annat teatern och den så kallade polketten, skyddas. Däremot gjordes inga större ansträngningar för att bekämpa branden i den brinnande dansbanan.

Strålningsvärmen var mycket kraftig och läget var tidvis kritiskt. Bland annat fick en av brandmännen brännskador på ena foten när värmen hettade upp hans gummistövel. När det plåtklädda yttertaket över dansbanan en stund senare störtade samman lättade strålningsvärmen något medan gnistregnet tilltog. Den beslutade inriktningen av släckningsarbetet visade sig hålla. Brandspridningen åt norr kunde stoppas och inga av de övriga byggnaderna fick allvarliga brandskador. För att möjliggöra en slutgiltig släckning av de brunnna utrymmena lyftes resterna av det nerstörtade plåttaket bort med en grävskopa.

UNDERSÖKNING

Vittnesuppgifter och foton som togs under ett relativt tidigt skede av branden visar att branden startat någonstans inne i den byggnaden som kallas "X" och sedan spridit sig genom öppningen i väggen in mot den långsmala byggnaden åt väster. Detta bekräftas av att det automatiska brandlarmet inte utlöste förrän i samband med att danslokalen övertändes. Som framgår av orienteringsritningen satt det två värmedetektorer just i öppningen mellan danslokalen och café/konferenslokalen. Med stor sannolikhet var det någon av dessa detektorer som gav det första larmet. Genom att centralapparaten senare förstördes av branden har teorin tyvärr inte kunnat bekräftas.

De sista av personalen lämnade lokalerna ca kl. 03.15. Då syntes inga tecken på brand. All belysning och andra elektriska förbrukningskällor var så vitt känt avstängda. Nästan exakt en timme senare utlöste brandlarmet. I det skedet var hela dansbyggnaden övertänd.

Enligt Folkets Parks personal inträffade det för några månader sedan ett mindre brandtillbud med den oljeeldade varmluftspannan i källaren under scenen i "X". Pannan var vid brandtillfället i drift. Pannrummet ägnades därför särskild uppmärksamhet. Pannrummet är svårt skadat och pannan har till och med flyttat sig en bit. Detta har förmodligen skett när yttertaket rasade och drog med sig den kraftiga stålskorstenen som fungerade som hävstång och rubbade den tunga pannan. Mycket av den brännbara inredningen i pannrummet finns dock fortfarande kvar och det förefaller inte som om branden startat i detta utrymme.

Vid sidan av scenen påträffades resterna av en elektrisk gruppcentral. En grov ledning som varit ansluten till centralen visade kortslutningsskador. Ledningen har förmodligen varit kopplad till värme pannan och skadorna är med största sannolikhet sekundära.

På grund av brandens omfattning och bristen på vittnesuppgifter om i vilken del av byggnaden som branden startat, bedömdes det orealistiskt att göra en fullständig utgrävning av brandplatsen. Uppgifter om startplats, startföremål och brandorsak måste därför lämnas öppna.

SLUTSATSER

Branden har startat någonstans i dansbyggnaden "X". När lokalen övertändes spred den sig vidare genom öppningen in i de nyare delarna där det fanns automatiskt brandlarm med värmedetektorer. Var i lokalen och hur branden har uppstått har inte kunnat fastställas.

Bilderna är tagna av brandpersonalen en stund efter deras ankomst.

Den helt utbrända café- och konferenslokalen med glasdörrarna mot entrén där brandspridning kunde stoppas.